

DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Adrian Chițeniuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul
General al Poliției împotriva lui Adrian Chițeniuc cu privire la recuperarea
cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională,
împotriva încheierii din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2019, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Adrian Chițeniuc cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru
dezvoltarea profesională.

Prin hotărârea din 30 septembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central s-
a admis acțiunea Inspectoratului General al Poliției; s-a încasat de la Adrian
Chițeniuc în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 33 798,96 de lei
cu titlu de cheltuieli pentru dezvoltare profesională; s-a încasat de la Adrian
Chițeniuc în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 013,94 de lei.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 14 noiembrie
2019, Adrian Chițeniuc a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii din 30
septembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a restituit ca tardiv
apelul declarat de Adrian Chițeniuc, împotriva hotărârii din 30 septembrie 2019 a
Judecătoriei Soroca, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată
depusă de Inspectoratul General al Poliției împotriva lui Adrian Chițeniuc cu privire
la recuperarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

La 17 februarie 2020, Adrian Chițeniuc a declarat recurs împotriva încheierii
din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat casarea acesteia cu
trimiterea cauzei instanței de apel pentru judecarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că încheierea este neîntemeiată, deoarece a
recepționat copia hotărârii primei instanțe, prin intermediul poștei, la data de 15
octombrie 2019 și a depus cererea de apel în termen de 30 de zile de la recepționare,
și anume la data de 14 noiembrie 2019.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a
recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 30 ianuarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copieii încheierii motivate prin scrisoarea de însoțire din 31 ianuarie 2020 (f.d. 52), care a fost recepționată de recurent la data de 06 februarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 56).

Astfel, recursul declarat la 17 februarie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că la 05 iulie 2019, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Chițeniuc cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

Prin hotărârea din 30 septembrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central s-a admis acțiunea Inspectoratului General al Poliției; s-a încasat de la Adrian Chițeniuc în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 33 798,96 de lei cu titlu de cheltuieli pentru dezvoltare profesională; s-a încasat de la Adrian Chițeniuc în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 013,94 de lei.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 14 noiembrie 2019, Adrian Chițeniuc a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii din 30 septembrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Articolul 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă prevede că instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 30 ianuarie 2020 a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal.

Recurentul a criticat încheierea instanței de apel, indicând că instanța de apel a ajuns la o concluzie incorectă precum că apelul a fost depus tardiv, deoarece argumentele invocate și materialele cauzei denotă contrariul.

În conformitate cu prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Recurentul odată cu depunerea cererii de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, considerând că apelul este depus în interiorul termenului de 30 de zile, oferit de legislație.

Art. 110 Cod de procedură civilă, statuează expres că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintea o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

În sensul art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În speță, cu referire la cererea de repunere în termen, apelantul/ recurent a invocat că a făcut cunoștință cu hotărârea primei instanțe la data de 15 octombrie 2019, aceasta fiindu-i comunicată prin intermediul poștei.

Analizând materialele cauzei, prin prisma argumentelor expuse de recurent, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a considerat că cererea de apel urma a fi restituită, în cazul în care apelul a fost declarat în afara termenului legal și apelantul nu a solicitat repunerea în termen, iar instanța din oficiu fiind în imposibilitate de a repune în termen apelul.

Astfel, Colegiul apreciază critic argumentul recurentului, precum că apelul a fost declarat în termen, deoarece precum denotă actele cauzei hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 30 septembrie 2019, termenul de 30 de zile expirând la data de 30 octombrie 2019, pe când apelul a fost depus abia la data de 14 noiembrie 2019, în afara termenului legal.

Tot aici, Colegiul menționează că termenul de declarare a apelului nu se calculează de la data aducerii la cunoștință a hotărârii, precum sugerează recurentul, dar de la data pronunțării hotărârii.

Astfel, în circumstanțele în care participantul la proces a fost înștiințat în modul stabilit de Lege despre existența pe rolul instanței a unei cauze cu participarea sa, fapt recunoscut de însăși recurent, care a indicat că la data de 01 octombrie 2019, de către colaboratorii instanței i s-a comunicat că la data de 30 septembrie 2019 în cauza cel vizează a fost adoptată hotărâre, iar instanțele judecătorești naționale și-au respectat obligațiunile de remitere a actelor judecătorești în adresa participanților la proces care au lipsit la pronunțarea hotărârilor judecătorești, ține de obligația pozitivă a părții de a se interesa de soarta acestui dosar, inclusiv prin depunerea unui

apel nemotivat în interiorul termenului de 30 de zile de la pronunțarea hotărârii primei instanțe, iar inacțiunile ultimului nu pot fi imputate instanței de judecată.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În astfel de circumstanțe, instanța de judecată decelează că acțiunile recurentului privind depunerea cererii de apel la data de 14 noiembrie 2019, împotriva hotărârii din 30 septembrie 2019 a Judecătoria Soroca, sediul Central, nu constituie decât o ignorare a acestuia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici se impune a evidenția că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul precizează că recurentul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Bălți, corect a restituit cererea de apel depusă de Adrian Chițeniuc, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Adrian Chițeniuc.

Se menține încheierea din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției împotriva lui Adrian Chițeniuc cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat